

శ్రీనివాసరావు క్యాంపునుంచి తిరిగి వచ్చి ఆయాసంగా కుర్చీలో కూర్చున్నాడు. తనతో తిరిగి వచ్చిన హోల్టాలు, చేతినంచీ, గొడుగుగా ఎదురుగా కనిపిస్తున్నాయి. కుప్పగా ఒకదాని మీదొకటి గిరవాటు పెట్టి వెళ్ళిపోయాడు కూలివాడు బేడయిస్తే తక్కువని నసిగాడు వాడు. ఎక్కువవివ్వటానికి ఆభ్యంతరంలేదు. కాని తనదగ్గర అంతకు మించి... చిల్లర లేకపోయింది.

“ఏవండీ, చడిచప్పడూ లేకుండా వచ్చి కూర్చున్నారే! ఇందాకటినించీ మీ కోసమే చూస్తున్నా... ఇవాళ బస్సు లేటయిందే విడిటి?” అంటూ శ్రీమతి ప్రవేశించింది... “ఇదుగో, ఇంట్లో బియ్యం నిండుకున్నాయి; ఆదివారం

కాబట్టి పర్యాలేదు ఆలస్యమైనా... మీరు కాస్త బజారు వెళ్ళొస్తే అంతలో స్నానానికి వేస్తే బట్టకూడా రెడీ అవుతాయి.”

“దబ్బు, సంచీ తీసుకురా” అన్నాడు శ్రీనివాసరావు

“దబ్బు! అదేవో మీదగ్గరే వుండాలి!... అమగో సంచీ, మీరు క్యాంపుకు తీసుకెళ్ళినదాన్నే కాళీ పట్టుకెళ్ళండి... ఆ రెండోది కాస్తా ఎంకలు కొరికేకాయి.”

“నా దగ్గర దబ్బులేదే... ఎట్లాగ మరి?”

“ఎట్లాగ అని కూడామండే ఎలాగండీ? విచిత్రంగా వుంది... క్యాంపునుంచి వస్తున్నారగదా తెస్తారనుకొన్నాను.” ఎదురుగా వున్న హోల్టాలూ, సంచీ,

గొడుగు వైపు నిశ్చలంగా దృష్టి నిలిపి శ్రీనివాసరావు చిన్ననవ్వు నవ్వాడు...

“మందిదానివే !... ప్రక్కవాటాలో వాళ్ళని బదులడుగు.”

“వాళ్ళకిప్పటికే రెండు శేర్లదాకా యివ్వాలి మనం... ఇహ డబ్బా? డబ్బు ఆవిడదగ్గ రెక్కడుంటుంది, పాపం... మీరే వెళ్లి ప్రయత్నించండి.”

శ్రీనివాసరావు కదలేదు; దుమ్ము నిండిన సామానువైపు పరిశీలనగా చూస్తూ, పరధ్యానంగా కూర్చున్నాడు. కొన్ని క్షణాలు నిదానించిన శ్రీమతి—“ఎవరైనా స్నేహితులు డగండి : .. అలా కూచంటారేమిటి? ఏమీ కట్టనట్టు! పెద్ద వేదాంతిలా... పలకుండా, జవాబు లేకుండా కూర్చోండి అలవాటు చేస్తున్నారేమిటి నన్నేదో సాధిస్తున్నట్టు! వేగిరం కదలండి మరి... లేకపోతే యీ పూట వస్తే!” అన్నది.

శ్రీనివాసరావు లేచి నుంచున్నాడు. “...అది కాదు... రాధా, ఒక్కపూట అన్నం లేకపోతే ప్రపంచం తలక్రింద వుతుందంటావా?”

“ఏం మాటలండి ; బాగుంది... పెళ్లాం పిల్లలు పస్తుంటారంటే మీకేం చీమకుట్టినట్లు కూడా లేదన్నమాట!... అయినా, వెళ్ళి జరిగే పకేమిటో చూడకుండా, ప్రపంచాన్ని గురించి వైరా

గాలు మాట్లాడుతూ కూచంటా రేమిటంట?”

“నువ్వు అరవబోక... ఇదుగో... ఏం లేదులే !... వెళ్తున్నా! అంటే, నేననేది మరేమీ విపరీతం కాదు ; ఈ పూట అన్నం మానేసి రాత్రికి వండుకుంటే యితలో జరిగే ప్రమాదం ఏమిటి అని అనుమానం!”

“ఏం ప్రశ్నలండి!... అసలు పస్తుండాల్సివ కర్మమేంకాలింది? అంత దరిద్రం మనకేమొచ్చింది ?... ఇబ్బం దలు ఎవరికైనా వస్తాయి... కానీ, ఎట్లాంటి యిబ్బందులు వచ్చినా పస్తు పక్షకునేంత దరిద్రం మనకెన్నడూ రాదు... ఎట్లాంటివాళ్లు పస్తువడుకునేది! ఊరికే కబుర్లు చెప్పక వెళ్లిరండి... పుణ్యముంటుంది”

శ్రీనివాసరావు బయలుదేరాడు గొడుగు, సంచీ వుచ్చుకొని... రాధతో వాదించి ప్రయోజనంలేదు... అసలు ఎవరు మాత్రం యీ విషయంలో తనతో ఏకీభవిస్తారు.. నిజంగానే, ఒక్కపూట పస్తుంటే ఏం పుట్టిముసుగు తుందో! బాగా ఆకలివేసి రెండోపూట అన్నం రుచిస్తుంది. అంతేగాక!... కాని, ఒక్కపూట పస్తుండిపోతే... ఏదో అవమానం. ఎంతోమేర సాంఘికంగా దిగజారి నట్లు... అయ్యో! తినటానికి లేక పస్తున్నాం!! ఆ మాటలో ఏదో పెద్ద

దిగులు: “పిల్లలు కడుపులు వెన్నంటుకు పోయి అలమటిస్తుంటే కళ్ళతో చూశాం...తల్లి, దండ్రీ యిద్దరమూ బ్రతికివుండీను!” అని ఏడుపు, తిట్లు కోటం, ఏదో మహాఘోరం జరిగిపోయినట్టే బాధపడడం...ఇక తర్వాత, తర్వాత— “ఫలానారోజు, బియ్యం లేక, అవి తెచ్చుకోటానికి చిల్లిగవ్వలేక, పస్తుపడివున్నాం”...అంటూ జీవిత చరిత్రలో ప్రధానమట్టం కింద చిత్రించుకోవటం.. ఈ గోలంతా ఒక్కపూట తిండిని గురించే: కో ఆపరేటివ్ జూనియర్ ఇన్ స్పెక్టర్ చేస్తున్న మానవుడి జీవితంలో యిలాంటివే మైలురాళ్ళు!

శ్రీనివాసరావు హెడ్ క్లార్కు రామనాథంగారి దగ్గరకు వెళ్ళాం అనుకుంటూండగానే పిలిచాడు కృష్ణమూర్తి... “ఏం, శ్రీనివాసులూ! మొగళ్ళపాలెం నించి ఎప్పడొచ్చావ్...ఈ బస్సు కేనా?... మొగలి రేకులు తెచ్చావా?... మా పెద్దమ్మాయి నరదా పడుతుందియ్యో!... ‘ఇవ్వాలి మామయ్య క్యాంపు నించి వస్తాడు, తెస్తాడు లేవే’ అన్నాను”... ‘కూరల సంచీ సైకిలుకు తగిలించుకొని, మొహంమీద జలపాతలాం ప్రసహిస్తూన్న చెమట తుడుచుకొంటూ, మూడణాం మొగలివూల కోసం లేనిబాంధవ్యాన్ని నొక్కి చెప్పతూ, నవ్వుతూ, ఆసగ నిల్చున్నాడు కృష్ణమూర్తి.

“నా దగ్గర డబ్బులేదు. తీసుకురా లేదోయ్!...ముందే చెప్పరాదూ?”

కృష్ణమూర్తి ముందే చెప్పాడు. చెప్పితే డబ్బు ఇచ్చుకోవల్సి వస్తుందేమోనని: “కరణానికి చెప్పలేకపోయావ్! బంట్రోతుగాళ్ళని వురమాయించే వాడు...”

“వాటి విషయం అనుకోలేదు ఇంట రెస్టరేడు... సరే, బ్రదర్: ఒక అయిదు రూపాయలు కావాలి అర్జంటుగా... బియ్యం తీసుకెళ్ళాలి యింటికి...” కృష్ణమూర్తి ముఖంలో నవ్వు మాయమైంది... “సారీ బ్రదర్: ఇవ్వాలి ఇరవైమూడో తారీఖు అని మరచి పోయావు కాబోలు! మనం అంతా ఒక బోటులోనే ప్రయాణం!” అంటూ సైకిలెక్కి రివ్వున మాయమయ్యాడు...

శ్రీనివాసరావు రామనాథంగారి యిల్లు చేరుకునేటప్పటికి ఆయన భోజనానికి కూర్చున్నాడని తెలిసింది. వరండాలో నిల్చున్నాడు శ్రీనివాసరావు. చెమటపోస్తూ చాలా చిరాగ్గావుంది... బస్సులో రద్దీ...ఇద్దరు లావుపాటి మనుష్యులమధ్య బస్సు కుదుపులకు బాగానలిగిపోయాడు..తలనిండా, ఒంటినిండా దుమ్ము...చెమటతో కలిసిన దుమ్ముస్వర్ణ తుడుచుకోటానికి ప్రయత్నించినప్పడల్లా, అసహ్యంగా వుండేది. బస్సుదిగివెళ్ళగానే స్నానం చేసి, మంచంమీద వాలుదామనుకొన్నాడు

ప్రయాణంలో వున్నంతసేపూ...కాని ఆ యోగం పట్టలేదు...మెల్లగా నడినెత్తి కెక్కుతున్న సూర్యుడు రామనాథంగారి వరండాలో విజృంభిస్తూ, దేహాన్నీ, బట్టల్నీ, చివరికి ఉనికినే దుర్భరం చేస్తున్నాడు.

అసహ్యంనించే కాసేపటిలో నిర్లప్తత వుట్టుకురావటం గమనించాడు శ్రీనివాసరావు. అప్రయత్నంగా ఎండి పోయిన పెదవులు నాలుకతో తడుపు కొంటూ...ఎదురుగుండాఉన్న యింటి కిటికీవైపు చూశాడు...కిటికీ తలుపు ఓరచేసుకొని రెండుకళ్ల తనవైపు కేంద్రీ కృతమై ఉండటం తెలిసింది—ముఖం మీద చెమట తుడుచుకొని, జత్తుకాస్త సవరించకొని, తీవిగా నిల్చుందామని పించి, చెయ్యి జేబురుమాలుకోసం పంట్లం జేబులోకి వెళ్లింది తటాలున... కాని మళ్ళీ అక్కడే జేబులోనే ఆగి పోయింది... నిర్లిప్తంగా శ్రీనివాసరావు తనదృష్టి రోడ్డువైపు మళ్లించాడు... కుక్కలు రెండు పరస్పరం మూచూచుకుంటూ పలయాకారంగా తిరుగు తున్నాయి.

శ్రీనివాసరావు పెద్ద విసుగు వుట్టు కొచ్చి ఆక్కడినుంచి వెళ్లిపోదామను కున్నాడు...ఏం, వట్టిచేతుల్లో యింటికి వెళ్లేయేం? రాధ మొత్తుకోవటం, పిల్లల గోల...అంతకన్న ప్రమాదం ఏమీజరగ బోదు కదా! వరాండా మెట్టొకటి దిగ

బోయాడు వెళ్లిపోవాలని శ్రీనివాసరావు. కాని, రామనాథంగారు తలుపుతెరచి లోపలికి రమ్మని పిలిచారు...సరే, తప్పదు!

“ఏమిటోయ్, ఈమధ్య కనిపించనే లేదు!... మీ నాన్నగారు కులాసా యేనా?...ఇప్పుడాయన మీ అన్నయ్య దగ్గర కదూ ఉండటోంది? నెల్లూరా?”

శ్రీనివాసరావు చెవులు మూసుకోలేదు గాని, వినటంమాత్రం మానివేశాడు... “...పాపం కదూ!” అని ఆగారు రామనాథంగారు.

“అవును” అని అంగీకరించాడు ఏమిటో తెలీకుండానే.

“నలుగురు పిల్లలోయ్...అకస్మాత్తుగా ఆమె పోయింది. యిహ ఆ సంసారం గతేం కావాలి, ఆలోచించు, ఏమిటో యీ కష్టాలు!”

“అవును...పాపం” అన్నాడు ఆయన్ని ప్రతిధ్వనిస్తూ.

“ఈ వార్త విన్నప్పట్నీంచీ మాయింట్టిల్లి పాదీ విచారంలో మునిగి పోయామనుకో!”...బ్రేవు మని త్రేస్తారు రామనాథంగారు త్రేసుపు ఆపుకోవటం సాధ్యంకాదు.....దానికి సందర్భ శుద్ధి తెలీదు...రామనాథంగారు అన్నవాపాకను సరిచేసుకుంటూ ఆగిన అవకాశం పోగొట్టుకుండదని శ్రీనివాస రావు సొంతవిషయానికి వచ్చేశాడు వెంటనే...

వ్యూహాన్ని అలా వచ్చి వే వెళ్ళా
వెంటుకలు లేవోయ్ -
సూరిం బుట్టుతిస్తా -

కట్టన్న అయియ్యో -
అవెంటుకలు
వెంటుకలు వేసే
ఆ క్షేమే
పూతుంది -

“ఎవండీ.....నాకో పని రూపాయలు అర్జంటుగా కావాల్సి వొచ్చాను... గంట క్రితం క్యాంపునుంచి వచ్చాను, యింట్లో బియ్యం నిండుకున్నాయి. చేతిలో కానీ లేదు!”

“ఆ...పది రూపాయలు నెలాఖరులో నా దగ్గరమాత్రం ఎక్కడుంటాయోయ్...మా ఆవిణ్ణి అడుగుతానుండూ...”

లోపలికి వెళ్ళి అయిదు రూపాయలు తెచ్చియిచ్చారు.

“చాలా థాంక్స్ సార్.....జీతం లాగానే యిస్తాను...సెంపు.”

* * *
స్నానంచేసి, భోజనం చెయ్యగానే కుసుకు పట్టింది శ్రీనివాసరావుకు..... ‘క్యారు’మని ఉయ్యాలలో చంటిది ఏడవ టంతో మెలకువ వచ్చింది...“అబ్బ, పాడు గోల;...రాధా రాధా”...కేక వెయ్యాలన్న మామూలు ఉండేకం..... వచ్చి కూడా, అంచుదాటని పాపిం గులా చల్లారీపోయింది... కేకలు వెయ్యకుండా

అలానే చూస్తున్నాడు...రాధవచ్చి పిల్లం తీసుకు వెళ్ళింది..... రెండోవాడు.. ఏజ్జర్లం వయస్సు...మూత్రంపోసి, మడుగు రెండు చేతుల్లో తట్టుతూ ఆనందిస్తున్నాడు...శ్రీనివాసరావు గోడవైపు తిరిగి పడుకున్నాడు...గోడ మీద డాగులు...అందులో రెండు చారలు.. నల్లి రక్తం తాలూకు...“అడుగో నల్లి పోతుంది వెళ్ళిపోతుంది...చంపాలి:” ...ఎడమచేతి బొటనవేలితో...ఈలోపలి ప్రేరేపణకు చెయ్యిమాత్రం కదలేదు...శ్రీనివాసరావు చూస్తూ ఉండి పోయాడు... ‘నల్లి వెళ్ళిపోయింది! ఇహ కనపడదు!’ ...పోనీ...ఎంమునిగిపోయినట్టు:

“ఎవండీ...కాఫీ.....లేచి మొహం కడుక్కోండి!”

కాఫీత్రాగి మళ్ళీ మంచమీద కూర్చుండేరాధ...చంటిదాన్ని తెచ్చి ఒళ్ళోవెట్టింది...“ఇకా ఇకా యింట్లోనే వుంటారు కదూ!”

“లేదు...అలా వెళ్ళి రావాలి.”

రాధ అన్నండుకే బయలుదేరాడు... కక్కడికి?... యాంత్రికంగా కాళ్ళిడ్చుంటూ చెరువుకేసి నడుస్తున్నాడు..... రైలుగేటు దగ్గరకు వచ్చేప్పుటికి రైలు చచ్చేసింది... గేటు మూశారు... నిలుచున్నాడు. రైలుపెద్దెలోంచి వింతగా మనుష్యులు తనవైపే చూస్తున్నారు; వేగంగా పట్టెలు ఒకదాని తర్వాత ఒకటి కనుపులో వెళ్లిపోతున్నాయి, టకా-టక్ టకా-టక్ శబ్దం చేసుకుంటూ.

గేటు తెరిచారు. టకా-టక్ టకా-టక్ చెవుల్లో మోగుతున్న వుంది..... తలుపులు మూసుకొని కిటికీనందుల్లోంచి తొంగిచూస్తూ కూచుంటారు. ఎలుకల్లా.. బొరియల్లో పందికొక్కుల్లా... టకా-టక్, టకా-టక్ వెళ్ళే రైలుపెద్దెల్లో... పాడు మనుషులు... ఆ రైలుకోసం తనెందుకు ఆగాడు. అగకపోతే... తన దేహం రైలుక్రింద పడుతుంది... అప్పుడు తప్పకుండా రైలు ఆగిపోతుంది... బోనుల్లోని ఎలకలూ, బొరియల్లోని పందికొక్కులూ బిలబిలా వచ్చి గుంపుగాచేరి, గలగలాశబ్దం చేస్తాయి...

శ్రీనివాసరావు చెరువుగట్టుమీద కూర్చుని నీళ్ళవైపు చూశాడు... తనకు నీటి ప్రమాదం లేకుండా చెయ్యాలని చిన్నప్పుడు తండ్రి పట్టుపట్టి ఈత నేర్పించాడు... ఎంత జాగ్రత్త!... ప్రాణాలు ఎక్కడ తప్పించుకొని పారిపోతాయేమోనని భయం... ప్రతిదీ

యిలాగే... తండ్రి చెప్పినవన్నీ తు.చ. తప్పకుండా ఆచరించాడు... ఇంకా ఆచరిస్తున్నాడు... ఫలానావాళ్ళతో స్నేహం వద్దంటే మానుకున్నాడు; ఫలానా వుస్తకాలు మంచివి, చదవమంటే చదివాడు; తప్పకుండా పరీక్షలు పాసవమంటే అయ్యాడు; బి.ఎ. లో క్లాసు రావాలంటే, క్లాసు తెచ్చుకున్నాడు; ఫలానా అమ్మాయిని వేసుకో, చాలామంచి సంబంధం అంటే చేసుకున్నాడు. పిల్లల్ని కన్నాడు... తండ్రి, పెద్దలూ మిగతావాళ్ళూ, అందరూ ఏది మంచిది అంటారో అంతా అలానే చేశాడు... యీ కో-ఆపరేటివ్ ఇన్ సెక్టరు గిరీ—సర్కారు ఉద్యోగం—ఆలస్యం చెయ్యకు, వెంటనే ప్రవేశించు, మంచిది అంటే డిగ్రీ వుచ్చుకున్న ఏడాదే, అందరి సమ్మతి ప్రకారం ప్రవేశించాడు... పై అధికారులు చెప్పింది చేస్తున్నాడు; ఎప్పుడూ తిరగబడలేదు. పనిచెయ్యకుండా తప్పించుకోలేదు. అబద్ధాలు చెప్పలేదు; లంచాలు తీసుకోలేదు ఇక తను చెయ్యవలసిందేమిటో ఎవరూ చెప్పలేదు... ఇప్పుడు చెప్పటంలేదు. రాధమాత్రం దినకార్యక్రమం చెప్పతూ వుంటుంది. “ఏమండీ, మొహం కడుక్కోండి... కాఫీతాగండి... స్నానం చెయ్యండి... భోజనం చెయ్యండి... బజారుకు వెళ్ళండి... ఇక పడుకోండి, దీపం ఆరిపివేస్తాను...” ఇదీ జీవితం అంటే...

మరి దీన్నో ఏమి విశేషంవుందనీ... కాకపోతే, తనలాంటివాళ్లు యీ జీవితం నుంచి ఏం విశేషాన్ని ఎట్లా సృష్టించ గలరనీ... ఊరికే మభ్య పెట్టటం చిన్న ప్పట్నీంచీ... "ఇదిగో అబద్ధం చెప్ప బోక... ఆందరికీ మంచిగావుండు... తల్లిదండ్రుల్ని గౌరవించు... అణకువ, విధేయత నేర్చుకో..." గౌతమబుద్ధు నిలా కావచ్చుననే ఆశ చూపెట్టడం... సీతి, సీతి... మరి యీసీతికి ఆదర్శాలకి బద్ధుడైన తన జీవితం యిట్లా రైలు పెట్టెలా, బుద్ధ గుంటలా తయార వంతు ఎందువేత?... తను యింకేం చెయ్యాలి... చెయ్యాలి నదేమీలేనప్పుడు జీవితం నుంచి నిష్క్రమిస్తే ఏమి? చావంటే పూర్వమేదో భయం వుండేది... యిప్పుడా భయమేమీ లేదు... తనకు నీటివల్ల చావులేదు... రైలుక్రింద పడు కుంటే... గమ్మత్తుగా వుంటుంది... జీవితానికి అటువేపు ఏముందో చూడవచ్చు.

శ్రీనివాసరావు తిరిగి వస్తుంటే గోపాలం కనిపించాడు... గోపాలం హైస్కూల్లో టీచరు... "సినిమాకు వస్తారా, ఇన్ స్పెక్టరుగారు..." అర్థం లేని వ్యంగ్య ధోరణి:

"డబ్బు లేదోయ్"

"నేను తీసుకువెళ్తాను రావయ్యా... చాలా బాగుందంటున్నారూ!" చెయ్యి వుచ్చుకుని లాక్కువెళ్ళాడు గోపాలం... పండ్రెండణాల టిక్కెట్టు కొన్నాడు.

జానపద చిత్రం... ఆరగంట తర్వాత కూర్చోబుద్ధయ్యలేదు శ్రీనివాస రావుకు... "గోపాలం! సినిమాలో యంటరెస్టు వుట్టటంలేదు... నేను వెళ్తానోయ్!"

"అదేమిటి! ఎందుకని? తలనొప్పా?"

"లేదు... ఊరికెళ్ళే."

"ఏమిటోయ్! కారణమేమీ లేకుండానే, ఇదుగో యిహా హీరోయిన్ డాన్సు వుంటుంది... కాస్త వుండు, ఎంజాయ్ చేస్తావు... ఇంటరెస్టు దానంతటదే వుట్టతుంది..." ఆ ఎంజాయ్ మెంటు తనతో పంచుకుంటేనేగాని తృప్తిలేదన్నట్టు ప్రాధేయపడ్డాడు గోపాలం.

హీరోయిన్ డాన్సు ప్రారంభమైంది. సగం తర్వాత మళ్ళీ శ్రీనివాసరావు అన్నాడు... "వెళ్తానోయ్!"

"పండ్రెండణాలు పెట్టాను బాబు. సగం విలువైన వస్తుంది ఇంటర్వల్ దాక వుండవోయ్!"

నిజమే... డబ్బు దండగ పోవటం దేనికి? ఇచ్చిన డబ్బుకోసమైద చివరి దాకా కూచోవలసిందే... అదే అందరూ చేసేవని... లేకపోతే, తనేం ధనవంతుడు, డబ్బు నిర్లక్ష్యం చెయ్యటానికి? గోపాలం వదలిపెట్టాడు... డబ్బు వృథా కానివ్వడు... తగిన కారణం లేకుండా వెళ్ళటానికి వీలేదు...

"గోపాలం! మా చంటిదానికి వంట్లో వెచ్చగావుందని చెప్పింది మా ఆవిడ..."

నా కోసం కనిపెట్టుకుని వుంటారేమో యింటిదగ్గర...అబద్ధం వెప్పాడు.

“నిజంగానే...యీ సంగతి ముందే ఎందుకు చెప్పలేదోయ్ ? ...సినిమా ప్రొఫైటర్ కి ఉత్తపుణ్యానికి చెల్లించారు...మంచివాడవే?” విసుక్కున్నాడు

“మరేమనుకోకు...వెళ్ళాను”

శ్రీనివాసరావు యిల్లుచేరేటప్పటికి పెద్దవానికి ఆన్నం పెట్టుతూ వుంది శ్రీమతి...మిగతా యిద్దరూ నిద్రపోయారు...కండువా చిలక్కొయ్యకి వేసి, చాప తీసుకొని డాబామీదికి వెళ్ళాడు శ్రీనివాసరావు. చాపమీద వెల్లకిలా పడుకున్న తర్వాత నక్షత్రాలకేసి చూస్తూ ప్రశ్నించుకున్నాడు...“రైలు పట్టాలమీద పడుకునే దెప్పడు?” “ఎప్పుడో ఒకసారి, వెధవది! దానికి కొంత ప్రయత్నంకావాలి” అని జవాబు వచ్చింది.

శ్రీమతి మెట్లెక్కి వచ్చింది... దగ్గరగా వచ్చి “ఏమండీ వడ్డించమంటారా?” అన్నది. మొగలిపువ్వు పరిమళం తెర శ్రీనివాసరావును ఉక్కిరిబిక్కిరి చేసింది.

“ఎక్కడివి మొగలిరేకులు?”

“పక్కంటావిడ ఇచ్చింది...ఏం, పడ్డించనా, లేక ఇంకా ఆలస్యం వుందా, లేవండీ! తర్వాత వచ్చి పడుకుందురు గాని?”

“ఈ...కానీయి.” రాధ క్రిందికి వెళ్ళిపోయింది.

శ్రీనివాసరావుకు జ్ఞాపకంవచ్చింది... నక్షత్రాలు, ఆకాశం, మొగలిరేకుల వాసనా, గాజుల గలగలా. చిక్కని చీకటి, వెచ్చని కౌగిలి...సుజాత, మొగళ్ళపాలెం ప్రైమరీస్కూలు చీవరు...రైలు ప్రమాదంలో చనిపోయింది...

ఆదర్శానికి, నీతికి బద్ధుడుగా తనెక్కడున్నాడు?...రెండేళ్ళ క్రితం సుజాతతో ప్రణయం. అది అవినీతి, రాధకు అన్యాయం...మెలుకువతో కాపాడుకోవలసిన రహస్యం...క్యాంపుకు వెళ్ళిన ఒక్కొక్కసారి ఒక మహత్తరమైన ఆనుభవం...సుజాత తనవాణ్ణి చేసుకుంది ... భయపడ్డాడు బాధపడ్డాడు...కాని, సుజాతను చూడగానే భయమూ, బాధా, పశ్చాత్తాపము, పాపమూ, అంతర్ధానమయ్యేవి...ఎంత మంచిది సుజాత, ...ఆమె కోరిన ప్రతిఫలం ఏమీలేదు...ఒకసారి, బాగుండదనుకొని, పదిహేనురూపాయలు పెట్టి వీఫాన్ చీర కానుక తీసుకెళ్ళితే...వద్దన్నది...తర్వాత నెల తిరక్కుండానే, సుజాత లేదు:

“ఏచండోయ్, మిమ్మల్నే?... ఎంతకూ రారేమిటి?”

ప్రత్యక్షానుభవంగా ఉన్నప్పుడు భయమూ బాధా కలిగించినా...దాని మూలంగానే...ఆ రహస్య వల్లే... మొగలిపువ్వు వాసన, నక్షత్రాలు, ఆకాశం. .వీనితోపాటు తనూ వుంటాడు!